

י"ח סיון תשפ"ד
24 יוני 2024
סימוכין: 034/2024

הנדון: התרת העסקת עובדי בנין זרים "בילטראליים" חדשים בעבודות תשתיות ושיפוצים/העברת עובדים זרים מענף הבניין לענף התעשייה לצורך פתרון משבר אי העסקת העובדים

כידוע, בחודשים האחרונים הגיעו לישראל אלפי עובדים זרים לענף הבניין במסגרת הסכם בילטראלי בין ישראל והודו.

כל העובדים הזרים אשר הגיעו לישראל עברו מבחני מיון מקצועיים לבדיקת כישוריהם. המבחנים נערכו במדינת המוצא של העובדים בצורה מפורקת, על ידי בוחנים מקצועיים, בהתאם למתווה בחינות שהוחלט על ידי משרד השיכון.

על אף שכל עובד זר מהודו שנכנס או הוזמן לישראל עבר בהצלחה את המבחנים המקצועיים האמורים, התקבלו לאחרונה תלונות מחברות בעלי רישיון לשמש כקבלן כוח אדם המעסיק עובדים זרים בענף הבניין (להלן: "תאגידי בניין" או "תאגידי"), כי קבלני הבניין אינם מעוניינים להעסיק את העובדים בשל קשיי שפה וטענות לגבי מקצועיותם.

כתוצאה מכך, פנו לרשות האוכלוסין וההגירה, תאגידי בניין בבקשה להפסיק או לבטל את הגעתם של עובדים זרים נוספים מהודו, אשר עברו את המבחנים המקצועיים במדינת המוצא, וחלקם אף הוזמנו כבר על ידי תאגידי הבניין, רכשו כרטיסי טיסה וצפויים להגיע בימים הקרובים ובמהלך החודש הבא.

כמו כן התקבלו ברשות ובמשרד העבודה תלונות מעובדים זרים אשר טענו כי תאגידי פיתרו אותם בסמוך להגעתם, או שמשאירים אותם במגוריהם ללא תעסוקה, או מספקים להם עבודות שאינן תואמות את הכשרתם.

לאור האמור לעיל ועל מנת לא לפגוע ביחסים החשובים שבין ישראל להודו, וכן על מנת לתת מענה לעובדים שלא מועסקים ולענפים שבהם חסרים עובדים זרים וזקוקים לסיוע מידי, הכוונה לאפשר, (בכפוף להסכמת העובדים וקבלת הסכמת מדינת המוצא) לגבי עובדי בנין זרים אשר הגיעו לישראל לראשונה ב-3 החודשים האחרונים או אשר יגיעו לישראל בחודשיים הקרובים, שני סוגי הקלות בנהליה, כלהלן:

א. הקלה בדבר הרחבת הענפים והמקצועות בהם אפשר להעסיק עובדי בנין זרים באמצעות תאגידי, הפחתת מספר השעות בגינן יש לשלם שכר לעובדים, והרחבת סוגי האתרים בהם ניתן להעסיק עובדים זרים:

1. הרחבת המקצועות המותרים להעסקת העובדים הזרים – ניתן יהיה להעסיק את העובדים במקצועות התשתיות הנדרשים לפי החלטת ממשלה 1527 מיום 17.3.24 וכן לצורך עבודות שיפוצים (מלבד מקצועות שנדרש רישיון מיוחד לבצעם).
2. הרחבת המקומות בהם ניתן להעסיק עובדי בניין זרים - ניתן יהיה להעסיק את עובדי הבניין הזרים גם באתרי שיפוצים ולא רק באתרי בניה.
3. תאגידי הבניין יוכלו להעסיק את העובדים הזרים, בעלי רישיון לעבודה בענף הבניין, גם אצל מעסיקים בפועל שמוכרים, נכון ליום הודעת זאת, כמפעלים למתן שירותים קיומיים ו/או מפעלים חיוניים כהגדרתם בחוק שירות עבודה, בשעת-חירום, תשכ"ז-1967 (להלן: "המפעלים המוכרים"), על ידי אגף כוח אדם לשעת חירום במשרד העבודה, בתנאים שתקבע הרשות.
4. הפחתת מספר שעות העבודה של העובדים הזרים – עובדים זרים שיועסקו בשיפוצים או בתשתיות או במפעלים מוכרים, באמצעות תאגידי, יהיו זכאים לשכר בגין 182 שעות חודשיות, או מספר גדול יותר של שעות עבודה שיבצעו, ולא תהא חובה לגבי עובדים אלו לשלם בגין 236 שעות חודשיות לפחות ללא קשר לשעות העבודה בפועל (כפי שקבוע היום בתנאי היתר של התאגידי).

ב. הקלה בדבר התרת בקשות עובדים זרים לעבור מענף הבניין לענף התעשייה – באופן חריג, ובשל הנסיבות דלעיל, רשות האוכלוסין וההגירה תקבל בקשות מאת מעסיקים בעלי היתרים בתוקף להעסקת עובדים זרים בענף התעשייה, אשר טרם מימשו את ההיתרים שבידם, לצורך העסקת עובדים זרים (אשר אינם מועסקים בפועל על ידי תאגידי בניין) בהתאם ליתר תנאי ההיתר שניתן להם ונהלי הרשות.

על התאגיד להעביר בכתב לאגף בניין ברשות האוכלוסין וההגירה את פרטי העובדים הזרים (שם ומס' הדרכון) שהסכימו לעבוד במסגרת אחת החלופות שלעיל (יודגש- כי יש לקבל את הסכמת העובד בכתב), וכן את שמות המעסיקים או המפעלים המוכרים והכתובות בהם מועסקים העובדים, טרם תחילת העסקתם. יודגש כי ניתן יהיה להעסיק את העובדים רק לאחר אישור הרשות.

יובהר כי כל תנאי ההיתר וההעסקה בענף הרלוונטי החלים על המעסיקים עומדים בעינם לרבות חובת הפקדת פיקדון.

יודגש כי החלטה זו הינה החלטה חריגה בעקבות הנסיבות שפורטו לעיל, אשר נועדה לסייע לתאגידים ולענפים הזקוקים לעובדים זרים באופן מידי, ואין בה כדי לחייב את הרשות במתן החזר אגרות או במתן הסכמה כלשהי מטעם הרשות כדי לאפשר מעבר של עובדים זרים בין ענפים בעתיד.

הנחיות אלו הינן זמניות לשלושה חודשים בלבד.

בברכה,
משה נקש
ראש מינהל עובדים זרים

העתק:

מר אייל סיסו, מנכ"ל הרשות
עו"ד שושנה שטראוס, סגנית בכירה ליועץ המשפטי
מר ישי לוי, מנהל אגף בניין
גב' שרון טובול אמיר, מנהלת אגף מגזר עסקי
גב' שירלי רייסין ששון, מנהלת אגף הסכמים בילטראליים